

ÖRÖKIMÁDÁS

AZ OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSÁNAK ÉS MINDENNAPI VÉTELENÉK TERJESZTÉSÉRE, AZ OLTÁRISZENTSÉG NAGYASSZONYÁNAK TISZTELETÉRE ÉS A SZEGÉNY TEMPLOMOK FŐLSEGÉLYEZÉSÉRE HIVATALOS HAVI KÖZLÖNYŰL

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

KÁNTER KÁROLY és VARGA MIHÁLY

Közreműködésével

az Országos Oltáregyesület megbízásából

Szerkeszti

Dr. MAKAY LAJOS

Főmunkatárs

REVICZKY ALADÁR

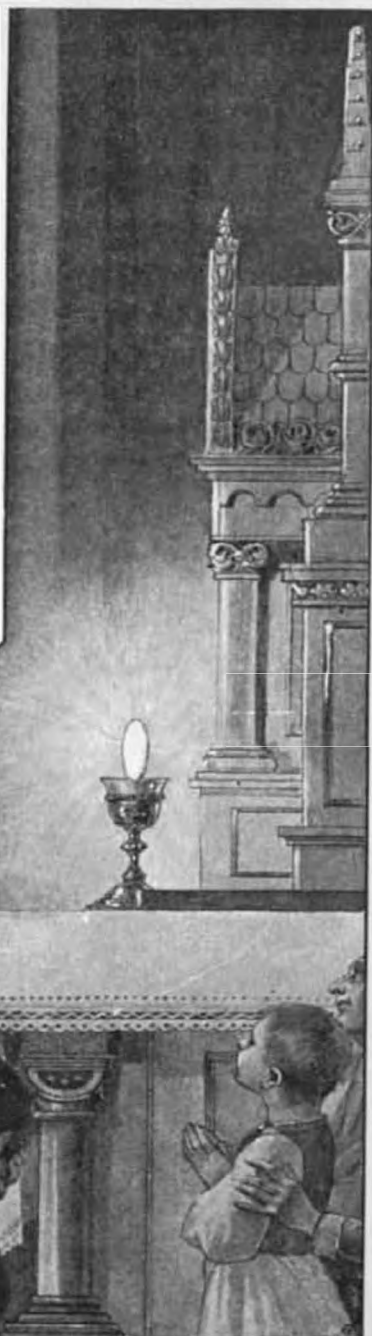
Kiadja

A BUDAPESTI KÖZP. OLTÁREGYESÜLET

Budapest, IX., Üllői-út 77.

MEGJELENIK MINDEN HÓ ELSEJÉN

Előfizetési ára egész évre 3 Korona

A görög katolikus oltáregyesületi tagok gyűjtő-íve. Popescu Miklós 2 k, Kelth József 1 k, Coriolan Popescu 1 k, Vasalie Boudan 1 k, Achim Terzin 50 f, familia Burea 2 k, Elena Mustatin 2 k, Achim Blocau 40 f, Petru Cospenda 20 f, Petru Jurca 20 f, Jacob Vezocu 40 f, Nicolae Margo 40 f, Paun Arszat 20 f, Jon Negru 20 f, Achim Veyos 40 f, Paun Blocau 40 f, Jacob Costa 30 f, Vasilie Blocau 40 f, Achim Jurca 40 f, Trifu Ciovec 30 f, Romulus Dabiciu 40 f, Ana Clean 20 f, Jon Terzin 20 f, Nasta Cherloba 20 f, Petru Peron 40 f, Vasilie Sestu 30 f, Vasilie Durain 20 f, Jova Terzin 20 f, Achim Preda 30 f, Joana Achim 1 k, Maria Dancin 20 f, Elena Achim 20 f, Ana Albu 20 f, Elena Enasiel 20 f, Ana Rosiu 20 f, Toma Moisiu 20 f, Veta Blocau 20 f, Parascheva Durain 20 f, Marie Martin 20 f, Silvia Balán 1 k, Marie Cospenda 1 k, Joan Ancia 40 f, Elisaveta Ciovec 30 f, Marie Ciovec 60 f, Jon Chulaba 1 k, Joan Rosiu 1 k, Nicolae Rosiu 40 f, Vasilie Soacam 1 k, Jon Durain 20 f, Petru Dragosu 40 f, Vasile Balan (Pascu) 20 f, Pavel Popa 40 f, Josif Jova 20 f, Joan Jencsel 20 f, Josif Lévis 20 f, Jon Pavdu 20 f, Elena Inasiu 1 k, Vasilie Tiranu 40 f, Vasilie Achim 40 f, Veta Jurca 20 f, Icone Jurca 60 f, Jacob Popovici 50 f, Joan Achim (Rusu) 40 f, Joan Paian 20 f, Julin Moldovan 50 f. Összeg 31 k 80 f.

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1910. évre befolyt tagdíjak:

Ballay László Zsitvaapáti 10 k, Csémy Antal Alsóvárad 4 k 74 f, Novinszky Gusztáv Nagybrzsöny 11 k 16 f, Etele Károly Tópatak 27 k 52 f, Radnai Viktor Nógrádludany 42 k 74 f, Novotny János Barstaszár 88 k 26 f, dr. Reindl Román Hontszete 18 k, Kassay Pál Ung 6 k 32 f, Mischák István Hontbozók 189 k 50 f, dr. Herodek Antal Pozsonyepéres 16 k 43 f, Kemenczy Mihály Héreg 18 k, Bányász Endre Mosonkiliti 25 k 54 f, Pusztai Mátyás Budajenő 12 k, Schreiber Aladár Ipolyság 61 k 26 f, Boda Gábor Endrefalva 86 k 18 f, Czaudt Lajos Póstyén 130 k, Guerk József Magaslak 100 k. Összesen 847 kor. 65 fill, Stefancsik Aranka 1 k, Tóth Katalin 1 k, Lukács Szuzsanna 40 f, gróf Wenckheim Gézáné 10 k, Urbáni Anna 2 k, Fehérvári Istvánné 2 k, Nyulné 4 k, Frits Etelka gyűjtése: Várgede 2 k 64 f, öz. Edvi Illés Gyuláné 10 k és gyűjtése: Kheyll Elemérné 6 k, E. Illés Aladár 4 k, E. Illés Zoltánné 2 k, Scholz János 2 k, Kájlinger Mihályné 2 k, Bakos Jánosné 2 k, Hauberger Antalné 2 k, Babay Bálintné 2 k, báró Manndorff Károlyné 8 k, öz. Vavrik Ágostonné 10 k, összesen 50 k, Szabó Mária 2 k, öz. Blaha Gyuláné 40 f, báró Skerlecz Károlyné 6 k és gyűjtése: öz. Krischné 24 f, öz. Tuszovszky Gyuláné 2 k, Skerlecz Kara bárónő 2 k, összesen 10 k 24 f, Gilich Katalin 80 f, Lipinszky Károly 2 k, Geöcze Erzsébet 1 k, Dominik Sándor 1 k, Györy Ferenc és neje 2 k, Kis Jánosné 1 k, Hugaí Mária 4 k, Skorupa Anna 2 k, Paucsek Mari 3 k, Galba József 4 k, Liber Andrásné 40 f, Frohmann Mária 2 k, öz. Matlag Istvánné 1 k, Német Mihályné 1 k, Hergert Szerena gyűjtése az atkári tagoktól: Menyhárt Erzsébet 80 f, Török Róza 1 k, Bartók Angyél 40 f, Bander Erzsébet 60 f, Csomós Angyél 24 f, Szűcs Angyél 1 k, összesen 4 k 04 f, Beró Jánosné 2 k, Zeleznik Mária 2 k, Viktora Katalin 1 k, Sáner Mariska 30 f, Varga Piroška 30 f, Tóth Magdolna 1 k, Dancinger Francika 2 k, Illés Ferencné gyűjtése: Péntekfalu 24 k 40 f, Privizer Erzsébet 30 f, Gürtler Ilona 30 f, Felek Gyéza 40 k, öz. Felek Rezsóné 20 k, Lazarits Jánosné 2 k, Nagy Antalné 2 k, Dolin

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM. *Zeman Jenő*: Oberammergaui emlékek. — *Clara Adoratrix*: Az alpesek között. — *Stimicz József*: Az enyhülés dalaiból. — Az Oltáriszentség csodái napjainkban. — *Ruville-Péter*: A katolikus egyház éltető ereje. — A vakok látnak. Közli: *Krasznayánszky János*. — A montreali eucharisztikus kongresszus. — *Klett István S. J.*: A nagy rendelet. — Az első áldozókról. — Egy egyetemi tanár vallomásai. — *Ny. Sz.*: Első szentmise Rómában. — *Galambo Kálmán*: A mennyei búza. — *Lukácsy István*: Jézus szenvedésének története. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár*. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyltala Emil*. — Röptében a nagyvilág körül. — Egyesületi élet.

Oberammergaui emlékek

AUGUSZTUS hó 22-én beteljesült egy régi forró vágyam: végignéztem a világnevezetességű oberammergaui passiójátékot. Örökre fogom áldani az isteni Gondviselést, hogy megengedte élnem ezt a túlvilági élvezetet. E sorokat is hálám jeleül írom az Örökimádás olvasóinak, kiket lélekben oda szeretnék vinni abba a kis bajor falucskába, ahova a világ minden tájáról ezrek és ezrek tódulnak végigcsodálni azt a nagyszerű előadást, mely nyolc órai időtartamon át a szenvedő Megváltót, Krisztust állítja eléink. Az előadás oly tökéletes, hogy sokszor percekre keresztül az ember elfeledi, miszerint színjátékot néz, Krisztus kínszenvedéséből az egyes jelenetek annyira megelevenednek szemünk előtt, hogy érezzük s pedig erősen, hogy az a Krisztus ott a színpadon nekünk több mint egy művész, Jézusunkra ismerünk benne, akit lélekben annyiszor láttunk, mintha most találkoznánk vele, bizonyos szent tisztelettel nézünk felé. Amint először meglátjuk Máriát, valami naiv boldogság ömlik szét lelki világunkban, szeretjük őt, sajnáljuk, együtt sirunk vele, s mikor Krisztus a keresztről beszél hozzá, alig tudjuk elhinni, hogy az a nő ott Zwick Otilia, nekünk az ott Mária, akit ebben a pillanatban végtelenül sajnálunk és szeretünk. Látjuk Magdolnát is, s ő is régi ismerősünk, másképp nem viselkedhetett az az igazi Magdolna sem, csak így, mint ez a Mayr Mária, aki itt áztatja forró könnyeivel a Mester lábait. Valami leírhatatlan ellenszenv keletkezik a lelkünkben Judás személye ellen, mindjárt, mikor elkezd beszélni. Szóval azt akarom jelezni, hogy a személyek megválasztása,

illetőleg a szereposztás, oly nagy műértéssel s érzékkel történt, amely egy-maga elegendő egy egész világot bámulatba ejtő siker kiváltására.

Képzelnünk magunk elé egy óriási nagy, fedett helyiséget, melynek tetőzete hatalmas vasból készült boltíveken nyugszik. Ez a helyiség egy oldalról szabad, ide néz a közönség s maga előtt látja a kék égboltot a messze távolban, közelben pedig a hatalmas színpad, két oldalt széles utcák, oszlopcsarnokok.

Az előadást a mélységben elhelyezett 40 tagból álló zenekar nyitja meg. Ünnepi zene ez, úgy hallatszik, mintha ezt a dallamot valahonnan egy szebb hazából kikölcsonőzték volna ide egy nagy, igen nagy ünnep alkalmára. S a lelkeken tényleg ünnepi hangulat van, mely mindig fokozódik, mikor a 36 tagból álló énekkar fehér tunikába, díszes palástokba öltözött, fejdísszel ékesített tagjai méltóságteljes léptekkel egy hosszú sorban fölállanak a közönség előtt. Énekelnek szépen, áhitatosan, majd egymásután két élő képet mutat a megnyílt színpad. Ádám és Éva kiűzetését a paradicsomból látjuk magunk előtt művészi alakításban, majd a keresztimádás következik. Minden élőképet ének is kísér. E két élőkép eltűnése után szemünk előtt látjuk Jézusnak Jeruzsálembe való bevonulását. Valami felséges szép kép. Már messziről halljuk a «hozsanna!» kiáltásokat. Óriási néptömeg, gyermekek, férfiak, nők kezükben pálmaágakkal, énekszóval köszöntik a száron ülő Jézust, Ő pedig szelíden nézi a tömeget és áldást oszt. Ezen jelenettel kezdődik a tulajdonképeni előadás. Ezután gyors egymásutánban folynak az események. Jézus korbáccsal a kezében szétkergeti az árusokat a templom előteréből. Erre a főpapok és irástudók gyűlést tartanak, kiadják a jelszót, hogy a Názáretit el kell tenni láb alól. Megállapodnak abban, hogy a közelgő husvétii ünnepet használják föl Jézus elfogatására. Ez alatt Jézus elbúcsuzik Bethaniában Simon házában övéitől; itt borul le lábaihoz Magdolna s ekkor tör ki Judásból a főfényesség pokoli érzelve, mikor szemére hányja Krisztusnak, hogy miért engedi eltékozolni a drága kenetet. Az utolsó vacsorát két gyönyörű szép élőkép előzi meg. Mózes és Áron körül össze van gyülekezve a zsidó nép (körülbelül 400—450 személy) s az égből manna hull alá. Ez alatt a kar valami túlvilági szépségű melódiát énekel. A másik kép: két ember hozza az óriási szőlőfürtöt Kánaánból. Az oberammergauiak erre a két élőképre a legbüszkébbek.

Nyomban a két élőkép után következik az utolsó vacsora. Lionardo da Vincinek világhírű utolsó vacsoráját látjuk magunk előtt megelevenítve. Nézetem szerint ez az egész előadásnak a fénypontja. Örökre elfelejtethetlen kép. Ha az egész 8 órás előadás alatt eszünkbe is jut, hogy az a Jézus ott a színpadon az egy bajor ember, de az utolsó vacsoránál míg mossa a tanítványok lábát, míg végigáldoztatja őket, az alatt, mondom, a

szó szoros értelmében elfeledkezik magáról az ember s úgy érzi, mintha az igazi, a valódi Jézus állana ott előtte. Borzalmasan szép az a jelenet, mikor Jézus Judás felé viszi az ostyát, e pillanatban messziről ének hallatszik. Milyen dallam ez! A Wagner-féle akkordok úgy olvadnak össze, mintha éjjeli tüzet jelző harangkongást hallana az ember, mintha vészt jelző trombita szólna. A néző közönség mereven, mozdulatlanul néz, az arcokon sűrűn folynak a könnyecsek.

Az első szentségtörő áldozás borzalmas jelenete ez. *Zeman Jenő.*

(Folyt. köv.)

Az alpesek között.

FERENC a barlangba érve, a beteget igen elgyengülve találta. Arcán meglátszott már a halál hideg lehelete. Röviden elmondá neki, hogy kívánsága teljesül, még pedig nemsokára. Az Úr Jézus eljön hozzá, de nem pap kezei által vitetve, hanem más valaki fogja elhozni. Azt is elbeszélte, amit az első keresztényekről hallott, s hogy a végszükség esetén szabad csak ily módon cselekedni.

Azután előszedte a magával hozott dolgokat s hozzáfogott a barlangot lehetőség szerint elkészíteni a magas vendég fogadására.

Egy meleg takaróval betakarta a beteget s egy ott álló kőre fehér kendőt terített s erre néhány szál viaszgyertyát erősített, a falon függő feszület mellé egypár friss fenyőgalyat tűzött, s meggyújtá a gyertyákat, melyeknek fénye tündéries ragyogással verődött vissza a barlang falait borító apró hegyikristályokról s a boltozatról, mely a szivárvány minden színében játszott.

— Oh, mily fönséges! — sóhajtá a beteg — még szebb, mint valamely templom belseje. Oltárom is van s most jönni fog az édes Jézus, az én Uram. Áldjon meg a jó Isten, kedves Ferenc.

— Most készülj kissé — mondá ez szeretettel — én addig elmegyek az Úr elébe — s kiment a barlangból.

A beteg ájtatos imára kulcsolá kezeit s egészen elmerülve feküdt ott sok ideig.

Hirtelen zajt és halk hangokat hallott. Feszült figyelemmel nézett a barlangnyílás felé, melyen egy ministránsfiúcska lépett be, ki elbűvölve állt meg a tündéries fényben játszó barlang láttára, mire az utána jövő Ferenc szeliden előbbre tuszkolta.

A beteg tágra nyitott szemekkel nézett a gyermekre, ki tiszteletteljesen levéve a burzát nyakából, a rögtönzött kööltára tette, mire János feléje tárta karjait ily szavakkal:

— Álom ez vagy valóság? Nem te vagy az én kedves Józsikám?

— Igen, kedves jó atyám, én vagyok — szolt Józsika — s a beteg keblére borult, ki őt magához szorítva csókokkal halmozá el, mialatt csak ennyit tudott mondani: Fiam, édes gyermekem! — Azután hirtelen kérdé: De hol van az Úr Jézus?

— Itt van atyám, én hoztam Őt el neked.

— Oh fiam! Te hoztad el az Oltáriszentséget. Neked szabad volt az Urat kezeidben hordoznod. Mily kegyelem! Mily végtelen öröm! Saját gyermekem kezeiből fogadhatom a szent áldozást... Fiam! hamar adjad nekem az Urat... hadd egyesüljek hamar Vele!

Fekhelyére visszaesve, a vágyódástól mintegy átszellemülten tekintett fölfelé.

Józsika tiszteletteljes félelemtől áthatva vette ki az Úr szent testét az ezüst szelencéből s mialatt a szent ostyát kezeiben tartva e szavakat mondá: Uram, nem vagyok méltó... arca lángolt s egész testében reszketett.

A beteg a szent áldozás után buzgó imába merült, mialatt szemeiből a hála s öröm könnyei hullottak. Kis idő múlva fiát magához inté, kezeit ennek fejére tette s szeretetteljesen így szolt hozzá:

— Édes gyermekem! Te ma velem nagy jót tettél, áldjon meg érte a jó Isten. Én most elmegyek a mennyországba s ott fogok éretted imádkozni, de jó légy! mert az Úr megszentelt ma tégedet, légy mindig ártatlan, mint egy angyal s most fogadd áldásomat az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Amen. — S újra csókjaival árasztá el őt.

A halál pillanata közelgett. Kimerülten, lecsukott szemekkel feküdt ott. A faluból fölhalatszott az ünnepélyes harangozás. Husvét reggele volt.

A beteg ismét fölnyitá szemeit, gyenge, elhaló hangon beszélni kezdett: Oh mily szép itt most minden! Nézzétek csak a hegyeket, a falvakat, meg az aranyos tornyú templomokat... Az egész Tirol látszik itt, csakhogy mennyei fényben... Most kél sugárzó fényben a nap s a nap közepében ott áll az Úr Jézus fehér ruhában... kezében a győzelmi zászló... s int nekem, hogy Őt kövessem...

Ismét fölemelkedett s átszellemült arccal nézett a barlang nyílása felé, melyen a pirkadó hajnal rózsás fénye világított be. Igen, édes Jézusom!... Jövök már... Együtt megyünk... Ezzel visszahanyatlott fekhelyére és néhány perc múlva csendesen kiszenvedett. A kis Józsika ott térdelt mellette és sírt keservesen...

* * *

A hatvanas évek vége felé meghalt M.... hegyi falucskában egy tiszteletreméltó öreg plébános, ki gyakran elbeszélte, hogy ő már tíz éves korában beteghez vitte a Szentséget és saját édesatyjának nyujtotta az utolsó szent áldozást...

Clara Adoratrix.

AZ ENYHÜLÉS DALAIBÓL

Előszegyeteg remények, elhervadó szirmok
 Romjai közt némán, leverten bolyongok.
 Nem jön a nap nálam sohasem az égbe,
 H madárdal elment le a délvidékre,
 Nem is jő tán vissza...

Boldogtalanságban folyik az éni életem,
 Sokszor elgondolom, minék is már élnem?...
 Ha már ugysis letűnt boldogságom napja,
 Mért nem mehet lelkem el egy másik partra,
 Mért nem lehet boldog?...

Néha-néha azért, hogyha jobban nézem
 Nem ragyog-e napfény fönn a borús égen,
 Úgy szemembe jő a boldogság sugára,
 — Ugy madárdal száll a derűs láthatárra —
 Földvidul a lelkem...

Semmi sincs a földön, ami többet érne
 Szegény bűnös szívem fájdalmas sebére,
 Mintha üdvözítőm vércseppjeit látom,
 S megfeszített képét rajt' a szentségházon
 Esendes nyugodtságban...

Ki van tárva mindig ölelő két karja:
 «Jőjj csak ide lelkem, se jobbra se balra
 Ne térj el Én tőlem... Jövedeled várom,
 Boldogságra lelsz majd, meglátod, Énnálam,
 Örök boldogságra!»

Oda megyek hozzá, Ő meg — mintha látnám —
 Uigasztalásképen mosolyogva néz rám...
 Barátságos szója s az angyalok hangja,
 Hmely dicsőségét ajkról-ajkra adja,
 Boldoggá tesz engem!...

Simmicz József.

Az Oltáriszentség csodái napjainkban.

GY Belgiumban élő magyar apáca levelet írt hozzánk. Az isteni szeretet tüzeinek lobbanását éreztük a sorokban, melyek közül néhányat közlünk. Szavai többek között ezek: «Egy örvendetes hírt is közlök, t. i. boldog Eymard atya koporsóját a napokban föl fogják nyitni a Szentatya rendelkezéséből megszemlélés végett; talán a szentségi Üdvözítő enged valami jelt találni dicsőítésére. Egy képet is mellékelek. Már több gyógyulások történtek közbenjárásával, így igen bíznak szenttéavatásában.

Megható dolgot is írok. Egy volt generális-főnök, tsz. atyánk fejezte be lelkigyakorlatunkat igen szép beszéddel, ki kilencvenkét éves és oly erőteljes még, hogy én azt hittem, hetven év körül van és még mindig az ima óráit egészen térden állva tartja; a szentmiséje is oly épületes, én úgy örültem, hogy láthattam. A Szentatyánál is volt, aki mondá neki, hogy kilátása van száz évre.

Még egy szép dolgot írok, mi nem rég történt Párisban a szűz Mária látogatásáról nevezett kolostorban, melynek Alacoque M. Margit is tagja volt. Valóságos tény az méltóságos püspök úr, úgy az orvosok hiteles vizsgálása szerint.

Párisban néhány hónappal ezelőtt, a főnöknő halála előtt megígérte a testvéreknek, ha az édes Jézushoz jut, jelét fogja valami módon adni támogatásának.

Halála után egy testvér szinte halálán volt, minden percben várták halálát. Egy testvér virrasztott mellette. Egyszerre észre veszi, hogy a beteg teste a levegőbe emelkedik fekvő helyzetben és így marad néhány percig. Az arca egészen átszellemül, aztán visszaereszkedik az ágyba és csendes álomba merül egész reggelig. Reggel fölkel és teljesen egészségesnek érezte magát úgy, hogy dolgához fogott. Midőn kérdezték, mi történt vele az éjjel? mondá, hogy az édes Jézus megjelent neki, aki kimondhatatlan szép volt és sugarak jöttek reá az édes Jézustól, melyek meggyógyították. Aztán úgy könyörgött, mint egy koldus háromszor szeretetért; és a meghalt volt főnöknőt is látta az édes Jézus oldala mellett, de az nem szólt semmit.

Több főtisztelendő úrtól is hallottuk ezen állítás valódiságát s azt is, hogy ezen beteg *nem közönséges lélek.*

A katolikus egyház éltető ereje.

(Folytatás.)

JÉZUS ÁLLANDÓ testi és lelki jelenléte, a templomban kitünő nevelő hatással van a hivekre. Mindig súlyos bűn terhe alatt kell törekedniök tiszteletteljes, illő viselkedésre, ismételten térdre hullanak, hogy üdvözöljék, alázatosan tiszteljék és imádják a titokzatosan jelenlévő Istenséget. Tisztán látják a különbséget a külső világi élet folyása s a Legszentebb által fölavatott hely szentsége között. Mennyire el kell tűnniök ott a bűnös hajlamoknak s föléledniök és a szívben növekedniök a neimes és Istennek tetsző gondolatoknak, a bánatnak és jó föltételeknek. S minő tisztelet, minő szent félelem járja át őket, midőn az oltárhoz közelednek, hogy állandó imádásuk tárgyát, a legméltóságosabb Oltáriszentséget lelki táplálékul magukhoz vegyék. És épen ezen állandóan gyakorolt imádás kiválóan alkalmas arra, hogy fenntartsa bennük az adomány nagyságának teljes megértését, hogy erősítse bennük az Oltáriszentség csodája iránti hitet. Ez által ismét gyarapodik bennük a szent áldozás hatása.

Botrány a zsidók szemében, balgaság a görögök előtt: ez volt az igaz keresztény tan az apostolok idejében. Botránynak és balgaságnak tekinti manapság is az emberiség jó nagy része, mely magát még kereszténynek mondja. Ezek az új ellenfelek azonban másképp jártak el, mint a kereszténység régi ellenségei. Ők nem vetették el a kereszténység tanait, de mégis alávetették őket egyéni ítéletüknek, hogy azután kiválasszák, ami nekik tetszik s eldobják, ami nem tetszik, mindig a bibliai tekintélyére támaszkodva, amit természetesen a legkülönfélébb módon lehet magyarázni.

S mivel az Oltáriszentség a tisztán emberi megismerésnek a leghatározottabban ellenmondott, azért ez volt az ő szemükben a legnagyobb botrány. Emiatt nem is léphették át a választó vonalat oly szabadon és bátran, mint szent Péter és az apostolok. De tőlük mégsem akartak elmaradni, mivel mértékadó hittanítóknak őket ismerték. Ennek következménye az volt, hogy látszólag elfogadták Jézus eucharisztikus tanát, tényleg azonban távoztak, mint a zsidók és a megbizhatatlan barátok. Nem az igazi, félre nem magyarázható határozottsággal kijelentett tant fogadták el, hanem egy olyant, aminőt ők maguk arra a tanra támaszkodva maguknak megalkottak. A nem pontos fordítás is segítségükre jött és a magyarázat nagyon könnyen sikerülhetett az ő szájuk íze szerint, ha ők az emberi iogikát is, mint tényezőt alkalmazták. Csak épen azt kellett mondaniok, hogy így nem gondolhatta az Úr, mert ez a logika törvényeivel ellenkeznek, tehát ez és ez a magyarázat a helyes. És mégis úgy gondolta az Úr, habár a logika törvényeinek ellenmond is, és épen ebben állott a Jézus által kívánt hit, hogy bizva az Ő csalhatatlanságában, ezen ellenmondáson mindenki túl tegye magát.

Így került a katolikus szentmiseáldozat és a katolikus áldozás helyébe, az igazi Oltáriszentség helyébe a protestáns Urvacsora. Jézus szavait: «Ez az én testem, ez az én vérem» félremagyarázták. Azt mondták: A kenyér és a bor *mintegy* az én testem és az én vérem, mialatt magatokhoz veszitek. Abban a pillanatban lelkileg szívetekbe szállok. Más magyarázatok még jobban távolodnak a szöveg természetes értelmétől, úgy, hogy csak egy szerény emlékvacsora maradt meg. S midőn így a keresztény tanítás fő nehézségét akarták kikerülni, tulajdonképen lelkétől fosztották meg azt. Most már nem lehetett többé miseáldozatot bemutatni, hisz a kenyér és bor csak kenyér és bor maradt. Most már nem éltethette, nem szentelhetette meg Krisztus a templomot az oltár titokzatos trónjáról s nem kívánhatott a hívőktől térdhajtást és imádást többé. Most már az egész fönséges kultusznak imádsággal és énekkel egybekötött oktatássá kelle ellaposodnia. E célból azonban mindent annyira értelmesen és logikusan rendeztek el, hogy a hitetlen tudósok már nem féltékenykedtek; a legélesebb szögletek, melyeken a kereszténység ellenségei megütközhettek, lecsiszolódtak. Most már a keresztény tan nem is volt oly nagy botrány a zsidók, vagy balgaság a görögök előtt. Az Ur Jézust, aki mégis csak túlzott követelésekkel állott elő, alaposan helyreigazították. S ha ez sem volt elég az értelem megnyugtatóására, az ellenfél kibékítésére, hát akkor még többet is lehetett engedni. És engedtek, engedtek, míg végre csak árnyéka maradt a kereszténységnek. S nem is lehetett azt megakadályozni, hiszen az eucharisztikus vonalon túl nincs már a pogányság ellen sem védelem, sem határ. S ha képzett emberek, tudós theologusok befolyása

alatt még egy bizonyos keresztény-bölcseleti világnézetet el is fogadnak s még a keresztény erkölcstanból merítenek is, a nagy tömeg ebben semmi biztos támaszt nem talál s azért mindig és mindig jobban süllyed alá a művelt pogányság álláspontjára.

Ruville—Péter: Vissza az Anyaszentegyházba.

A vakok látnak.

Egy nap reggelén rendes szokása szerint elment a szentmisére Eleonóra császárné, I. Lipót neje. Minden nap hallgatott szentmisét a császárné az udvari kápolnában. A szentmise után még jó ideig imába merülve a padban szokott maradni a császárné. Egy alkalommal a szentmise után föláll s kísérete ijedve veszi észre, hogy a császárné bizonytalanul ide-oda tapogatózik kezeivel, mintegy segítséget, támasztékot keresve. Ugyanis hirtelen megvakult. Amint környezete sajnálkozását hallotta, ő maga vigasztalta őket: «Ne sajnáljatok engem. Nagy szerencse ért engem. Szemem utolsó pillantása az Úr testére esett, amikor azt a pap a szentmisénél fölmutatta a híveknek. Elhaló tekintetemmel láthattam a legszebbet, a legfenségesebbet, amit csak emberi szem láthat. Ez reám nézve nagy kegyelem s nem is kívánok többé látni.»

Nem régen halt meg Franciaországban egy híres prelátus, Segúr gróf. Dúsgazdag, nagyhirű családból származott s főleg szentéletű anyjának befolyása alatt egyházi pályára lépett. Egy ideig a pápai udvarban tartózkodott, mint kamarás, s úgy látszott, mintha fényes jövő várna reá, de egyszerre elvesztette szeme világát s mindentől kellett visszavonulnia. Ám vakságában sem vesztette el lelkierejét, tollal és szóval, főleg a gyónatószekben tömérdek jót művelt a lelkek üdvözítésére. Csak az az egy fájt nagyon neki, hogy amióta vak lett, nem kereshette föl oly gyakran az Oltáriszentséget, mint azelőtt, hogy Jézus Szívénél vigaszt és világosságot találjon bajai között. Egyik zarándoklat alkalmával Rómába vezettette ő is magát. IX. Pius pápától a kihallgatás alkalmával csak azt a kiváltságot kérte, hogy saját házában állíthasson kápolnát s tarthassa a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Ez ritka kiváltság s a pápa azt mondta neki: «Nem lehet» s elutasította kérésével. A világtalan arcán mély szomorúság jelent meg s szeméből egy könnyesepp pergétt alá. Mikor a pápa ezt észrevette, megilletődött, visszafordult hozzá, megölelte őt, aztán így szólt: «Jó, megengedem tehát, hogy az Oltáriszentséget a házában tarthasd, ad consolationem, vigasztalásul.» És Segúr gróf hazatérve, gyönyörű szép kápolnát készíttetett s a szentségház fölé e fölirást tette: «Ad consolationem, vigasztalásul». Itt tölté idejének nagy részét s minden

éjszaka a trappisták öltönyét véve magára, legalább két órát imádkozott az Oltáriszentség előtt. Nem csoda aztán, hogy olyan lelkiemelőre és nyugalomra tett szert, hogy többször szokta ismételni ezt a mondást: «Három dologért adok mindennap hálát az Úristennek: hogy pap lehettem, hogy vak vagyok s hogy az Oltáriszentséget szabad magamnál tartanom».

Közli: *Krasznyánszky János.*

A montreali eucharisztikus kongresszus.

MONTREALBAN megtartott XX. nemzetközi eucharisztikus kongresszus az egész keresztény világ részvétele mellett tartatott meg. Programjának legfényesebb pontja vasárnapra esett. Ez alkalommal tartották meg a szabad ég alatt tervezett nagy körmenetet, melyen másfél-százezer ember vett részt. Különösen nagy hatást és lelkesedést keltett a kanadai hatóságok azon intézkedése, hogy a nagyszerű körmeneten az ottawai ezred összes legénysége is résztvett. A montreali eucharisztikus kongresszus ezen fényes záró ténykedéséről ezeket közöljük:

Az eucharisztikus kongresszus megnyitása fényesen folyt le és Amerika bizonyára még soha sem látott katolikus lelkijásztorokat ily nagy számmal együtt. Vanutelli bíborost nagy tiszteletnyilvánítással fogadták. Az angol királyhoz táviratot intéztek, melyben hódolatukat és mély hálájukat fejezik ki a kongresszus résztvevői *a trónralépés alkalmára szóló angol királyi nyilatkozat szövegének megváltoztatásáért.* A király táviratilag köszönte meg a hódolatot és azt mondta, hogy a kongresszus jókívánásai örömmel töltik el. Vanutelli bíboros a pápához is hódoló táviratot intézett. A pápa válaszában azt mondta, hogy mélyen meg van hatva s a kongresszusnak apostoli áldását küldötte.

Az ottawai hatóságok megengedték a Montreálban állomásozó ezrednek, hogy a vasárnapi eucharisztikus körmenetben résztvegyen. A szabad ég alatt, a newyorki érsek által celebrált misén 150.000 ember vett részt. A bostoni érsek mondta a prédikációt. Vanutelli bíboros misét mondott a St.-Patrick-templomban és 30.000 gyermeknek osztott áldást a pápa nevében.

A legnagyobb vallásos gyülekezet, melyet Kanada valaha látott, tegnap este volt a Notredame templomban. Ez alkalommal *Laurier* miniszterelnök, Vanutelli bíboros és a newyorki érsek mondtak beszédeket.

A kongresszuson elhatározták, hogy a legközelebbi eucharisztikus kongresszust 1911. évben Sevillában, 1912-ben Bécsben, 1913-ban Lyonban és 1914-ben talán az Egyesült-Államokban fogják tartani.

A nagy rendelet

LÁSSUK tehát immár magát a rendeletet, az említett két szempont szerint röviden fejtegetve. Először is tehát a szentatya csakugyan óhajtja, hogy *az összes hívek, amennyire lehet, naponként a szent áldozáshoz járuljanak.*

«A trienti zsinat teljesen méltányolva ama kimondhatatlan kegyelmi kincseket, melyekben a hívek a legméltóságosabb Oltáriszentség vétele által részesülnek, azt mondja: «A szent zsinat ugyan óhajtana, hogy a hívek a szentmise hallgatásánál mindenkor ne csak lelki módon, hanem valóságosan is áldozzanak». E szavak elég világosan nyilvánítják az egyház ama kívánságát, hogy a keresztény híveket naponként szeretné ama mennyei lakománál látni, amelyből a megszentülés bőséges gyümölcseit merítsék.»

Amint ebből is láthatjuk — hogy csak melleleg említsem — a pápa rendelete nem tartalmaz valami egészen újat, hallatlan dolgot, mint azt talán első tekintetre hinnők. Eltekintve az első keresztények háromszázados jámbor gyakorlatától ime a XVI. században is sürgették a zsinati atyák a naponkénti áldozást. Csakhogy nem oly eréllyel és határozottsággal, mint szentatyánk. De azért szavaikból világosan kitetszik az egyház óhaja, mely akkor is az volt, ami ma: hogy a hívek lehetőleg naponként járuljanak az Úr asztalához.

De lássuk a rendeletet tovább.

A főnti bevezetés után az indítóokokra tér rá.

A mindennapi szentáldozás először is az *Úr Jézus akarata.*

«Ezen óhajtás teljesen megegyezik Krisztus ama forró kívánságával, mely őt ezen isteni Szentség szerzésében vezérelte. Mily gyakran beszél ő félremagyarázhatatlanul a szükségességről, hogy szent testével gyakran táplálkozzunk és szent vérével gyakran magunkhoz vegyük, különösen mikor azt mondja: «Ez a kenyér, mely égből szállott alá. Nem úgy, mint atyáitok mannát ettek és meghaltak. Aki e kenyeret eszi, örökké él». (Ján. 6, 59.) Az anyagi eledelnek a kenyérrel és mannával való összehasonlításából könnyen megérthették a tanítványok, hogy valamint a test naponként kenyérrel táplálkozik s valamint az izraelitákat a pusztában naponként a manna erősítette, épen úgy táplálkozhatik és erősödhetik a kereszténynek lelke naponként a mennyei kenyér által.

Az egyházatyák meg csaknem egyhanguan azt tanítják, hogy a Miatyánknak ezen kérésén: «mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma» nem annyira az anyagi kenyeret, a test táplálékát kell értenünk, mint inkább az eucharisztikus kenyérnek naponkénti élvezését.»

A mindennapi áldozás másodszor *bőséges kegyelmek forrása.*

•Jézus Krisztus és az egyház azon kívánsága, hogy a keresztény hívők naponként járuljanak az Úr asztalához, mindenekelőtt azt célozza,

Olaszországban is kilyűtött a koleraínség. Az ottani pülspökök az egészségügyl hatóságok rendeletének lelkiismeretes betartását sürgettek híveiknél, maguk pedig a lelkek orvosához, az Oltáriszentségben élő Jézushoz küldötték a népet. A járvány megszüntetésére és elhárítására a mindennapi áldozásban egyesültek a hívek, s a testvérület címeréül a fentebbi képet választották.

hogy a hívek a szentség által Istennel egyesülve belöle erőt merítsenek arra, hogy gonosz indulataikat megfékezzék, naponként elkövetett kisebb hibáikat törlesszék, a súlyosabb bűnöket, melyeknek az emberi gyarlóság

ki van téve, kerüljék; szerintük tehát a naponkénti szentáldozásnak főcélja nem annyira az Isten dicsősége és dicsőítése, sem pedig az, hogy mintegy jutalmazásul szolgáljon, melyet az áldozó erényeiért érdemel.

Ezért nevezi a trienti zsinat az Oltáriszentséget: «ellenszernek, amely minket naponkénti hibáinktól megszabadít és halálos bűnöktől megóv».

Mily bőséges kegyelmek! Ime tehát, ha gyengének érzed magad a kísértésekkel szemben, ha gonosz indulataira zaklatnak és nem tudsz hibáidról letenni: ime, mondom, a biztosan ható orvosser, az isteni táplálék.

És hogy csakugyan el is éri e hatását, arra a legjobb bizonyág az *első keresztények példája*. Azért legvégül e *buzdító* példára hivatkozik a rendelet.

«Az Úrnak ezt az akaratját — mondja — jól megértették az első keresztények, midőn naponként járultak az élet és erősség asztalához. «Állhatatosak valának az apostolok tanításában és a kenyérszegés közösségében». Hogy pedig ez a későbbi századokban is gyakorlatban volt és a szentség és tökéletesség nagy gyarapodásával járt, a szentatyák és egyházi írók műveikben említik.»

Ime, keresztény hívő, nem tettem mást, mint a rendelet szavait idézem. És van-e még a legkisebb kétely aziránt, hogy a szentatya csakugyan komolyan akarja, hogy lehetőleg naponként megáldozunk?

Idézi a trienti zsinat szavait, hivatkozik Krisztusnak világosan kifejezett akaratára, a gyakori és naponkénti áldozás nagy kegyelmeire és az első századok istenes gyakorlatára. Szavai oly világosak, hogy azok értelmén kételkedni nem lehet.

Tehát biztos, hogy a szentatya a gyakori és naponkénti szentáldozást akarja és sürgeti.

Klett István S. J.

(Folyt. köv.)

Az első áldozókról

Szentszéki határozat 1910. aug. 7.

1. A diszkrecionális kor a gyónásra és az áldozásra vonatkozólag egyaránt az a kor, melyben a gyermek gondolkozni kezd, tehát hetedik éve felé. Lehet több is, kevesebb is. Ettől kezdve kötelezővé válik a gyónás és áldozás kettős előkészítésének való elégtétel.

2. Az *első gyónáshoz és áldozáshoz nem szükséges a keresztény tannak teljes, tökéletes ismerete*. A gyermek később folytathatja, intelligenciájának képessége szerint, a katekizmus fokozatos tanulását.

3. Hogy a gyermek kellőképp elő legyen készítve a szentáldozásra, elég, ha tehetsége szerint megérti a legszükségesebb hittitkokat s meg-

tudja különböztetni az eucharisztikus kenyeret a rendes kenyértől, hogy korához mért ájtatossággal közeledhessék az Oltáriszentséghez.

4. A gyermek gyónási és áldozási előkészítésének kötelme a gyermekhez legközelebb állókra hárul, tehát a szülőkre, a gyóntatókra, a tanítókra, a plébánosra. Az apának vagy helyettesének s a gyóntatóknak kell, a római katekizmus szerint, a gyermeket az első áldozáshoz engedniök.

5. Egyszer vagy többször is évente gondoskodjanak a plébánosok arról, hogy a gyermekek közösen járuljanak az áldozáshoz s necsak az először áldozók, hanem szüleik vagy gyóntatóik beleegyezésével azok is, akik már áldoztak. Pár napot fordítsanak előkészítésükre és beiktatásukra.

6. Mindazok, kikre a gyermekek bizattak, gondoskodjanak arról, hogy a gyermekek első áldozásuk után minél többször járuljanak a szent lakomához, ha lehet, mindennap, mint azt Jézus Krisztus és anyánk, a szentegyház óhajtja, vigyázva, hogy korukhoz mért áhítattal tegyék. Ugyancsak örködjének azon, hogy a gyermekek szorgalmasan részt vegyenek a katekizmusi oktatáson, vagy vallási oktatásuk kiegészítéséről gondoskodjanak.

7. Az a szokás, hogy a gyermekeket, mikor eszükkel már élni kezdenek, nem engedik gyónáshoz, vagy nem oldozzák föl őket, elvetendő. Gondjuk lesz az egyházi hatóságoknak, hogy ezt a szokást, ha szükséges, a jog eszközeinek igénybevételeivel is megszüntessék.

8. Kárhoztatandó szokás nem részesíteni a gyermekeket a szent utralóban és az utolsó kenetben eszes korukban sem és a gyermekek szertartása szerint temetni őket. Az egyházi hatóságok legszigorúbban lépjenek föl azok ellen, kik ezt a szokást el nem hagyják.

Egy egyetemi tanár vallomásai.

HÉNYES KÖNYV jelent meg, mely az igazság ellenállhatatlan erejével hat az olvasóra. Ruville, a hallei egyetem tanára hazatért a katolikus egyházba, mint ő megtérését nevezi. Sokáig gondolkodott, járt-kelt és tanulmányozott s már-már birtokában volt a katolikus igazságnak, csak a legfényesebb volt még hátra, amit még nem tudott homályos lelke megérteni. Még egy s az utolsó akadály állott a teljes áttérés útjában. Ez az Oltáriszentségről szóló tan volt, melyben Ruville nem tudott hinni. De Möhler Symbolik-jának olvasása szerencsésen keresztül vitte őt ezen a szakadékon is. Ruville fölismerte az Oltáriszentség mélységes jelentőségét, látta, hogy az a katolikus hitélet tengelye és központja. És midőn a katekizmus tanulmányozása közben ráakadt e tételre: «Saját hibája folytán tévhitű (tehát az örök boldogságból ki van zárva) az, ki a katolikus egyházat ismeri, annak igazságáról meg van győződve, de abba még sem lép

be», rögtön átlátta, hogy tovább nem halogathatja a teljes áttérést. «Az egyház — úgymond Ruville — nem nevezhetné magát joggal Krisztus igaz egyházának, ha nem vallaná e tételt. Az Úr nem alapíthatott oly egyházat, melybe beléphet, vagy melytől távol tarthatja magát ki-ki tetszése szerint.»

Meghatóan jellemzi az áttérés s az első szent áldozás hatásait. «Csak most fogtam föl egész valójában, mily nagy a katolikus egyház hatalma, minden ember, minden osztály, állás és értelmiség fölött. Ő egy oly ajándékot adhat, melyet semmivel sem lehet itt a földön összehasonlítani. S a szent áldozásból bizonyos misztikus erő áradt széjjel, mely forrongásba hozta egész bensőmet s lelkemet a boldogság érzésével töltötte el, melyet eddigelé még sohasem éreztem. Csak ezek után lettem egész katolikussá. A misztérium föltárult előttem.»

Első szentmise Rómában.

HRÓMAI magyar-német kollégium temploma szokatlan fényt öltött 1909. október 28-án. Megtelt a templom az intézet növendékeivel és az ájtatos hívek nagy számával. Respighi bíboros-püspök, a pápa vikáriusa a római egyházmegye kormányzásában, a nevezett római intézet

13 növendékét szentelte föl áldozópapokká. Voltak azonban még sokan, akik a kisebb rendeket kapták föl csupán; lehettek összesen vagy nyolcvanan. Nagy szám ez a mi fogalmaink szerint, pedig még többen vannak a nagyhét szombatján a Lateráni bazilikában történő szentelések alkalmával, amidőn számuk meghaladja a kétszázötvenet.

A ny...i egyházmegyéből is ott állott az oltár előtt egy levita, hogy fölvegye a püspök-bíboros kezéből az egyházi rend szentségét. Miként nálunk, úgy ott is a hívek sorai közt található a fölszentelendők rokonai; de a mi levitánknak bizony nincsen ott senkje. Ugyan ki is jönne oda a messze hazából, a hazának Trencsén vármegyéjéből.

Az örvendetes rózsafüzér.

Aztán ha tehetné... de az út, a fáradság és a szegény sors otthon marasztalják a szülőt. De az ifjú lelke az oltár mellől messze száll ide e hazába, e hazának kicsiny falujába s a falunak egy kis faházába: az édesanya áldásáért jön... Levelet kap az édesanya Rómából fiától. Olvassa, olvassa: kicsordult könnye reá a felelet. Már hogyan adná áldását fiára! De aztán az anya is vágyik fia áldására. És ima száll a kicsiny faházból az égbe — s feleletül áldás az oltár mellől Rómából...

November 1-én volt első miséje a szent Lőrinc bazilikában. Ugyan, miért épen ott? A védőszent iránt táplált háladatos tisztelet vonzotta őt oda: szent István első vértanú sírján mutatta be a szent áldozatot. Manuduktora egy esztergomi papnevelő-intézeti tanár volt; ministráltak pedig ketten: egy erdélyi főúri származású és egy svájci növendék. Ez volt az egész assistentia. De közönysége is volt a templomnak. Ott volt erdélyi ministránsának édesanyja — a bérmafia, komái meg tanítványai. Tarka kép volt nagyon s mégis oly kedves az áldozónak: ájtatos lelkek, imádkozó kisszivek csoportja. És az oltár szent áldozata fölszállott az Ég urához.

Siri csendben csak az imádkozó ajkak suttogása volt hallható. És az emlékezésnél két könnyesepp gördült alá a miséző arcán! Ugyan ki juthatott eszébe? Bizonyosan a távol magyar hazában levő övéi, akik nem lehettek tanúi örömeinek. És azért mégis mennyi vigasztalás, mennyi öröm jutott neki azok részéről, akik ezt a napot oly emlékezetessé tették a szeretet gyengéd figyelmével. Hazajövet reggelig várta az ünneplőket: majd öröm és sejtések között tartottak szobáikba. Ami primiciánsunk a hatodik emeletre igyekezett, mert ott volt szobája. Úgy gondolta, hogy akiknek itt vannak a rokonaik, azoknak az ajándékokból bőven jut ki, de neki már az is kedves ajándék volt, amit megjelenésükkel nyújtottak az ismerősök. De mekkora meglepetés éri, midőn szobájába ér! Föl volt diszítve. Térdeplője pirossal bevonva, azon szent István emlék-reliquiája két gyertya között. Majd az asztalra tekint, melyen sok ajándék-könyvet

A fájdalmas rózsaszaffér.

talált. Mindmegannyi jele a szeretetteljes figyelemnek s azok között különös örömet szerzett neki erdélyi ministránsa édesanyjának szép ajándékkönyve. Valóban szép és a Jézus-társasági atyák praktikus életfölfogásából eredő szokás az ott, hogy az ajándékokkal hasznos emléket iparkodnak nyújtani.

Épen gyönyörködik levitánk a szép ajándékokban, forgatja a könyveket, midőn kinyílik szobája ajtaja és belép rajta a manuduktor az assistensekkel. Áldásért jöttek. Utánuk jöttek az intézet előljárói, a fölszentelt tanárai és végre a nagyszámú vörösreverendás növendék. Mindannyian részesei akartak lenni az ünnepelt örömeinek, kegyelmének. És az újmisének buzgó imája bensőséges hálából és szeretetből fakadt.

Az áldásosztás 3 napig tartott római szokás szerint és a második és harmadik mise szintén manuduktorral történt. A másodikat szent Péter, a harmadikat szent Ágnes sírján mondta. A gyermeki hálás érzület még ott is megnyilatkozott, mert hiszen édes szülei védőszentjei ők.

És ünnepi lakoma nem volt? Dehogy nem és még milyen nagyszerű és érdekes. November elsején volt a nagy ebéd, amelyen a vendégek között megjelent a laibachi

püspök is azon egyszerű oknál fogva, mert Rómában volt és két növendéket szintén akkor szenteltek föl. A primiciánsok, mint ünnepeltek szintén éltek azon jogukkal, hogy kiki egy-egy vendéget hívhatott meg az ebédre. Így aztán a mi megyés primiciánsunk meghívta Rómában tartózkodó kegyesrendi görög tanárát,* aki latin beszédben köszöntötte föl az újmisést. A háziszabályok tiltják ugyan a felköszöntöket, de ez esetben a klasszikus beszéd hatása alatt mindenki természetesnek találta a kivételt.

Ebéd közben az intézetben nevelkedett külföldiek száznál több sűr-

* Váry Gellért volt az, aki mint generális assistens tartózkodik Rómában a piarista generális mellett. Váry Nyitrán tanároskodott.

A dicsőséges rózsafüzér.

gönye üdvözölte a primiciánsokat és egyben azokat, akik ugyanazon a napon fölveszik az intézeti vörösreverendát. Így aztán érthető, hogy november elseje minden évben nagy és kedves események napja a római-magyar-német kollégiumban.

Ámde az ebéd után sem volt vége az ünneplésnek. Este 5^{1/2} órakor az intézetnek többi növendékei remek és változatos ünnepélllyel tisztelték meg fölszentelt és beöltöztetett társaikat.

Az első szentmisének egész életre kiható kedves emlékét betetőzte a szentséges Atyának áldása, aki november 3-án fogadta az összes újmiséseket külön kihallgatáson. Az a néhány buzdító szó, az az égből leesdett áldás a szívek mélyén fog honolni mindenkor.

Ny. Sz.

A mennyei búza.

MILY VÉGTELENÜL jó az Isten! Ő táplálja ezerötszáz millió gyermekét két e földön, a rövid élet s a hosszú halál ezen hazájában, kik mind-mind csak az ő kegyéből kapják a mindennapi eledelt, kiket maga az örök Igazság és Jóság tanít így imádkozni: «Mindennapi kenyérünket adjad nekünk ma!» és kik Neki a vett jótételért a legigazságosabb és legszívélyesebb hálával tartoznak. Elégséges lenne, ha Ő nekünk csak kenyeret adna melyet mindennapnak is hívunk, és melyet aligha unnánk meg; hanem ez nem volt az ő mindenható, bőkezűségének és csodálandó szeretetének elég; hányféle ételt nyújt Ő nekünk és mutatja vég és határnélküli kegyességét irántunk! Mindazonáltal be kell vallanunk, vagy legalább én vagyok kényszerülve azt egész őszinteséggel bevallani, hogy az ételek hosszú sorozatának első helyére a kis búzaszem jó: ez a többinek a koronája.

Szerény korona, kissé kopott színű, piciny, de annak a végtelenül hatalmas Istennek bölcs rendelkezése folytán életet s élető erőt zár magába. Holtnak látszik, mozdulatlan és a főszyökeres magyar azt csak félszázad előtt is életnek nevezte; most e szörnyűségesen felvilágosodott korban nem tudom, hogy így nevezik-e, de az tagadhatlan, hogy abban a kicsiny koporsó-félében, melyet búzaszemnek, búzamagnak nevezük, valóban szunynyadó élet van; bevetik a holt földbe eltemetik, s íme! kikel a sírjából, levelet, szárat, kalászt hajt, s be csodálatos dolog, hogy habár nem tanulta, sem elemi, sem főiskolába nem járt, a tudományukkal kérkedő nagy és kis uraktól arra útmutatást nem is kért és utoljára habár esze sincsen, mégis hús, harminc búzaszemnek ad létet és ad életet. Furcsa egy tünevény! az egész nagy, hatalmas, tudományszomjas emberi nem még egy

homokszemecskét sem képes a semmiből létre hozni anná kevésbbé egy búzaszemet; búzámag pedig megsokasítja önmagát, csak hogy jelen s a jövő embereinek legyen élete. Kicsoda tehát itt az Úr, ki parancsol, és kinek, a magában hitványka lény oly szépen és reánk nézve olyan üdvösen engedelmeskedik? Aki itt nem látja, eszével nem látja az Úristent, annál nem annyira a hit, mint inkább a józan ész hiányzik. Az istentagadó, úgynevezett tudós sem látja pusztá szemeivel, vagy a görcsővel a búzámagban az életet és ezt tagadásba venni még sem meri; az tehát a kérdés: kicsoda az az egész világ fölött álló bölcs és hatalmas Úr, kinek ez az észnélküli magocska oly hiven, oly kitartóan engedelmeskedik, és pedig nem is a maga hasznára, nem, hogy ő éljen, hanem hogy ő inkább meghaljon hogy az eszes ember fogsora vagy a malomnak zuzó köve azt összemorzsolja és így belőle főleg az egész látható világ fölé helyezett ember éljen, lévén benne tápéltető erő. Vajjon meri-e ezt az éltetőt valaki tagadni? Az emberek és saját maguk tapasztalása is bizonyítja, eltagadhatatlanul bizonyítja, hogy abba a kis búzaszembe valakinek, egy végtelenül bölcs, szerető és hatalmas Lénynek kellett az éltető erőt zárnia, mely bennünket csak akkor éltet, ha összerágjuk, saját életétől megfosztjuk, főzzük, sütjük: az ő halála ami életünk.

E szép természeti rendet a jó Isten az ő egyszülött Fia által hozta létre miként ezt a Szentlélek a szentírás ezen szavaival bizonyítja: «Az Úr Igéje által lettek az egkek megerősítve és az ő szájának lélekzete által azoknak minden ereje»; továbbá:» Mindenek Ő általa (Isten Igéje, Isten Fia) lettek és Nála nélkül semmi nem lett, a mi lett. Őbenne vala az élet és az élet vala az emberek világossága. És a világosság a sötétségben világoskodik, de a sötétség azt föl nem fogta.» Az Úr Jézus tehát a bámulatos búzámagnak természeti rendjét az ő mindenhatóságának teremtő szavaival a természetfölötti rend magaslatára emelte, midőn az utolsó vacsoránál a búzámag lényegét saját szent testének és vérének lényegévé változtatta át. A mindenható Istennek «Legyen!» szava hangzik az egész természetben s az az ő Urának engedelmeskedik! úgy mondatja ki Ő a pap által és az átváltozás szavait s a kenyér is a bor az ő szent teste- és vérévé változik. Az ember is eszi a kenyeret és az Isten alkotta természeti erő és rend szerint az ember vérévé és testévé válik; így működik Istenünknek mindenható és csodálatos szeretettől lángoló szava az Oltáriszentségnek, az isteni Búzámagocskának létrehozásában is Ő mondatja ki egyházi szolgája által a «Legyen-t» és lesz az isteni Búzaszemmé, melyben örök élet és örökké éltető erő vagyon, és ez az örök Élet és örökké éltető erő maga az édes Jézus, ki ami lelkeinknek az által lett örökké éltető ereje, hogy szent testét és vérért értünk feláldozta «Halálával nyert életet». A természeti búzámag is csupa élet és éltető erő; hiszed ezt? Hiszem és pedig

fölemelt fővel magamnak s az embereknek, kik mind-mind csalatkozhatnak és valóban csalatkoznak is; de egész a magas égig bátran fölemelt fővel és szívvel hiszem az én örökké élő édes Jézusomnak, ki önmagáról mondja: «Én vagyok az élet kenyere»; Én vagyok az élő kenyér, ki mennyből szállottam alá; aki hisz Énbennem, annak örök élete vagyok». Ujra mondja: «Én vagyok az élet kenyere». Ez a mennyből leszállott kenyér, hogy aki abból eszik, meg ne haljon; ha valaki e kenyérből eszik, örökké él, és a kenyér, melyet Én adandó vagyok (a végső vacsorán), az én testem a «világ életeért.» Midőn pedig a zsidók vetekedtek hogyan adhatja ő testét eledelül mondá mintegy esküvel az Úr Jézus: Bizony, bizony mondom nektek: Ha nem eszitek az ember Fia testét és nem isszátok az ő véré, nem leszen élet tibennetek... Aki eszi az én testemet és issza az én vére-met, örök élete vagyok és Én feltámasztom őt az utolsó napon... Amint Engem küldött az élő Atya és Én élek az Atyáért, úgy aki eszik Engem, ő is él Énérttem... Ez a kenyér, mely az égből szállott alá. Nem úgy mint atyáitok, mannat ettek és meghaltak; aki a kenyeret eszi örökké él!» E tiszta igazság hangzott le ami üdvözítő Istenünk végtelenül bölcs és mindenható ajkairól. Szent János apostol evangéliuma továbbá arról tanúskodik, hogy sokan tanítványai közül is hallották ezeket és mondák! «Kemény beszéd ez és ki hallgathatja ezt? Tudván pedig Jézus önmagába, hogy ezért zúgolódnak az ő tanítványai, modá nekik: Ez botránkoztat meg titekek? Hátha majd látjátok az ember fiát fölmenni oda, hol azelőtt volt? (vajjon azután is fogtok-e kételkedni szavaimban?) Szellem az mi megelevenít, a test nem használ semmit. Az igék, melyeket Én nektek szólottam, szellem és élet». Urunk e szavakkal azt akarta mondani, hogy valamint a szellem nem látható, úgy szellemileg, lelkileg kell az ő szavait venünk és nem azt gondolnunk, hogy az ő testét is csak úgy ennők, mint minden egyéb húst; a búzaszemben sem látjuk a kettős életet és azt mégis tapasztalásból tudjuk, hogy benne van, belé zárta a Mindenható; így van ez az isteni Búzaszemmél is: Jézusunk mindenható szava zárja abba saját örökké élő és éltető szent testét. Szépen mondatja a nagy szent Ágoston az Úr Jézussal ezen szavakat:» Nem ezt a testet, melyet láttok, fogjátok enni; nem azt a vért inni, melyet keresztre feszítöm tognak osztani: Én egy titokteljes Szentséget adok nektek, mely valódi értelemben véve nektek lelki életet fog adni. Habár láthatólag kell azt megünnepelni, de csak mint láthatatlan kell azt érteni». Ez nem anyagi, testi táplálék, ilyen a természeti búzaszemben van; hanem a lélek tápláléka, azt pedig csak igazság és szeretet táplálja; azért van eszem és akaratom (szivem), hogy az igazat föl-értsem és a fölismert igazságot elfogadjam. Pilátus kérdezte Urunktól, mi az igazság? de nem várta be a választ s e válasz: Maga az Úr Jézus, miként ő mondja is: «Én vagyok az Igazság!» Isten nélkül

nincs is teljes igazság; a kérdésre: Honnan van minden, kicsoda tart fenn és igazgat mindent? csak a jó Istennel felelhetünk, és az isteni Gondviselés keretében józan ésszel és őszinte szívvel Jézus Krisztus isteni fonségét kell elismernünk. Azért hiszek neki, mert ő az örök Igazság, és szeretem őt, mert ő a legesodálatosabb Szeretet és mint ilyen van jelen a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Még ellenségeinek, vagy legalább a Vele nem törődőknek is ő ad mindennapi eledelt; igazán szerető teremtményeinek pedig nyújtja ő ezen mennyei eledelt, mellyel táplálja lelkeiket, hogy ezek el ne veszzenek, éhen ne haljanak, hanem ez örök igazsággal és szeretettel táplálkozzanak és testi haláluk után az örök Igazság és Szeretet látására érdemesíttessenek.

Itt csak a hitnek, de isteni hitnek világosságában látom őt; de hiszek neki a mindentudó és legszentebb Istennek. Első szüleinktől és kívánt ő hitet; de őket az ördög megkísértette, úgy hogy inkább hitték a gonosz csábítónak, mint a végtelen bölcseségű Istennek. A hit, melyet az Úr Jézus tőlem kíván nemcsak észszerű, hanem a legesodálatosabban fölemelő; hiszen a mindenható Isten táplált engemet szerető anyámnak tejével is, mely a vértől, alkatrészeit illetőleg, alighogy különbözik; anyám, jó édesanyám volt tehát az én nemes táplálékom, s ezt Isten rendelte így és nem a pöffeszkedő úgynevezett félvilágosodottság, mely még csak azt sem tudja, hogy mi a világosság, vagy hogy mi aluszik bennünk, mi az alvás, pedig ez is amaz is oly elterjedt és oly közönséges és mégis oly bámulatosan titokzatos. Majd fogjuk látni, színről-szinre, örökké boldogan látni a mi végtelenül édes Jézusunkat a mennyekben, ha itt őt igazán szerető szívünkbe fogadjuk gyakran a szent áldozásban. Ó, menjünk csak tehát hozzája, hiszen Ő maga hí ezen szavaival: «Jőjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradoztok és terhelve vagytok és én megnyugtatlak titeket»; és «valamennyinek, kik őt befogadják, hatalmat ad hogy Isten fiaivá legyenek». Fogadjátok be őt, Isten gyermekei e szomorú, hideg földön, hogy ő is befogadjon titeket azon örökszép mennyországba, hol mindnyájunknak Atyja van és hol nektek is az a végtelenül hatalmas s édes Jézus helyett készített Isten veletek!

Galambos Kálmán.

Jézus szenvedésének története.

VI. Jézus mennyei Atyjához imádkozik. És egy kevésbé elébb mennén, orcájára borula.¹ Az Isten fia, csak úgy mint más boldogtalan halandó, halálilig szomorkodva, reszketve a nagy félelemtől, elborítja annyi keserű

érzés által, miután már a földön nem látott menedéket, hol oltalomban részesüljön, sem vigaszt, mely enyhítené szenvedései fájalmát, miként a tékozló fiú mondá magában: *Fölkelek s Atyámhoz megyek.*¹ S letérdelve orcájára borulva imádkozik.

Ime, a hatalmas Isten fia, az egész világ bűneit magára vállalva e szörnyű súly alatt összeroskad; mélységes alázattal hajlik meg, vállal előre hullanak, térdei megtörnek s ő egek! aki *kezdetben teremté az eget-földet*² orcájára borul a földre.

Ó te fenhéjázó ember! ki merev nyakkal, fényes arccal, büszke tartással kevélyen lépdelsz végig az élet országútján, nézd, nézd az égi fényességet lealázva, a mennyei méltóságot földre hullva! Nézd ember, ki por vagy és hamu, az Isten fiát, a föld porában...! Az Isten az ő fényes ábrázatát lehajtja a fövényig, melyet az ember lábával szokott taposni. Mily dermesztő csoda!

Nézzenek ide azok s lássák, kik Isten házában a templomban alig akarják térdökét meghajlítani... Figyeljenek ezek arelati Caesarnak komoly intelmére: «Ime, mint imádkozik az Irgalom s nem imádkozik a bűnös; imádkozik a szeretet s nem alázódik meg a nyomorúság; földre borul az égi orvos s nem hajlik meg a beteg; imádkozik a büntelen Ártatlanság s nem fél s remeg az, ki annyit vétkezik; imádkozik a bíró s nem forrón óhajtja, hogy irgalmazhasson s nem kér kegyelmet a vádlott, hogy bűnei néki elengedtesse».

De figyeljük meg áhitattal, mint imádkozott Jézus, hogy megtanuljuk, mint kell nekünk is imádkoznunk.

*«Atyám, ha lehetséges, muljék el tőlem a pohár.»*³

Ó édes Testvérünk, ha szabad hozzád felesdenünk, ne tőled muljék el a pohár, ha lehetséges, hanem inkább fogadd el csak azt! Ha te elutasítod magadtól, a bűnös emberiségnek el kell akkor pusztulnia. *Kitárta a pokol az ő torkát, végnélkül kitárta azt.* A sötétség fejedelmei ránk leselkednek, a gonosz lelkek üldöznek, Atyád kivonta ránk fegyverét, az angyalok levették rólunk oltalmazó kezüket, reszketve állunk a nyílt kárhozat előtt, míg az ég felettünk el van csukva... Ha Te élve maradsz, mi akkor mindnyájan elpusztulunk. Könnyörülj hát testvéreiden! *Hisz testvérünk vagy, vér a mi vérünkéből.*⁴ Jézus vagy, azaz Üdvözi*ő, ments meg minket, mert elveszünk; ő, mi szeretnők, ha eltávoznék tőled a pohár, de lásd, *akit szeretsz, beteg*⁵ Vagy talán úgy gondolkozzam: Muljék el tőled a pohár, de akkor láthatod majd az embert, kinek üdveért emberré lettél, az örök halál karjai közt?! Ó nem, nem!

Te mikor láttad Jeruzsálem jövődő vesztét, megkönnyezted azt.

¹ Luk. 15. 18. ² Terem. 1. 1. ³ Zsolt. 5. 14. ⁴ Terem. 37. 14. ⁵ Ján. 11. 13.

Lázár halott volt s sírjánál állva megrendült benned a lélek. Egy báránykád tévedt el s 99-et elhagyva jöttél ezt az egyet fölkeresni. Láttad egykor a tömeget, melynek nem volt mit ennie, szánakodva mondtad: *Szánom a sereget.*¹

Ime a tömeg! Ezt nem tudja megszámlálni senki. Ádám fiai mind, valamennyien, *mivel atyjok vőn a fa gyümölcséből, mely a kert közepén állott vala s megevé,*² éheznek s nincs mit enniök. S lehetséges volna, hogy ne könyörölnél meg e roppant, szánandó tömegen?

Az a bizonyos anya Salamon király előtt állva, látta, hogy a király fiát meg akarja öletni s már kiadta a parancsot: *hozzanak kardot s vágják kétfelé az élő gyermeket.*³ A szörnyű látványra *megindult fián a szive: Kérlek Uram, adjátok neki az élő gyermeket s ne öljétek meg őt.* Ime, a te Atyád is, inkább mint Salamon, *kirántotta fegyverét,*⁴ hogy kiirtsa az embert, melyet saját képedre s hasonlatosságodra teremtettél... Ha eltávozik tőled a pohár, szívéét át fogja járni mennyei Atyád elbusult haragjának kardja.

Ne féljete! Látom, hogy megindul az Ő szive az emberen s ime, kitarva kezeit, a pohár után nyul, hogy kiigya.

Előbb azonban hozzátok fordul s megkérdez titeket: *Megihatjátok-e a poharat, melyet én fogok inni?*⁵

A nagy Babilon, *a paráznaságok s föld utálatosságainak anyja*⁶ más poharat rak elétek, *arany poharat, telve utálatosságokkal.* S ebből a pohárból isszák azt a bort, melyben *bujaság vagy on,*⁷ bűn és halál. S mégis, sokan szinte eltikkadva utána epekedve kiáltanak föl: Szomjuhozom, adj belőle innom. Pedig már az első cseppek után fölkiált ez a dőre, bohó, mértékletlen ember, miként Jonathas: *Egy kevés bort izleltem s ime meghalok.*⁸

A te poharad s italod, ó Krisztus, micsoda drága nedű! Mivel te ajkaidal, melyek alatt *méz és tej van,*⁹ a kehely minden keserűségét már elvetted. Azért hát iszom belőle, abból a pohárból, melyből előbb Te ittál, mivel jól tudom, hogy aki e kelyhet megizleli, *nem fog szomjuhozni mindörökké, hanem a víz, melyet Te adsz neki, ő benne szökőkút vize lesz az örök életre.*¹⁰

Lukácsy István.

¹ Mark. 8. 2.

² Terem. 3. 6.

³ III. Kir. k. 3. 25—26.

⁴ Zsolt. 7. 13.

⁵ Máté 20. 22.

⁶ Jel. k. 17. 45.

⁷ Efez. 5. 18.

⁸ I. Kir. 14. 43.

⁹ Én. é. 4. 11.

¹⁰ Ján. 4. 13—14.

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR.

Őszi levelek.

«Ime — tehetségem szerint — itt adom válaszom. Mi indított engem a gyakori szentáldozásra? Isten iránti szeretetem s ama meggyőződés, miszerint e világon minden mulandó, de ha azon a dicső, de nehéz úton haladunk, mely az Ég felé vezet, akkor bizonyára oly érdemet szerzünk, mely örökké megmarad. Már pedig jobbat, Istennek tetszőbbet nem tehetünk, mintha tiszta szívvel és lélekkel gyakran, ha lehet naponként járulunk az Úr asztalához és egyesülünk a drága Jézussal a szentáldozásban. Ezzel Jézus hívó szavának engedelmeskedünk; ugyanis O mondja azt, hogy: «Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradotok és terhelve vagytok és én megenyhítlek titeket». Oh! bár minden ember meg tudná érteni e nagy szavak jelentőségét.

A gyakori szentáldozás a jócselekedetek egész láncolatát vonja maga után úgy, hogy mintegy kiinduló pontja minden jócselekedetnek.

Én nyolc hónap óta vagyok mindennapi áldozó, azaz olykor egy-két nap elmarad fontos ok miatt; vagy ha esetleg elutazom vidéki rokonaim látogatására. De itthon — rendes körülmények között — mindennap járulok a szent áldozáshoz.

Egy idő óta többet foglalkozom a Szentirással s a Goffine-féle oktató könyvet is gyakran olvasgatom, s e jó könyvekből azt a tanulást merítettem, hogy nekünk igen sok és fontos kötelességeink vannak, mit teljesíteni tartozunk és viszont sok világi dologtól kell magunkat távol tartanunk, ha buzgó katolikusok akarunk lenni. E név megszerzésére *első és legbiztosabb eszköz a szentségekhez való gyakori járulás*. Valóban én magam is csodálom azon változást, melyen keresztülmentem, *amióta gyakran áldozok*. Ezelőtt bizony sokszor foglalkoztam világias gondolatokkal, szerettem a társaságot s a szórakozás többféle nemét. Most azonban a világtól teljesen visszavonulva, minden törekvésem odairányul, hogy e földön Isten parancsait mindenben hiven teljesítve, egykor az üdvösség honába fölvétni méltó legyek.»

B.

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL

Az Ur Jézus szava az iskolába induló gyermekhez.

Kedves gyermekem! Egy pár nap óta ismét iskolába jársz. Kipihent edzedet a nagy szünidőben és megint kezdedbe fogod a könyvet, az irkát, a palatáblát, hogy tanulj. Mikor még a földön jártam és apostolaimat tanítottam, én is adtam nekik szünetet, sőt elvittem őket egykor külön egy helyre, a galileai tenger mellé, hogy kipihenjék magukat s mikor már eszük kipihente magát, újból kezdtem őket tanítani. Így járulsz te is ismét jó tanítódhoz, hogy tovább tanulj.

El ne feledd az egész tanéven át, hogy én vagyok a legfőbb tanító. Igen, tanítani akarlak nemcsak a hittanban fölszentelt papom ajkai által, hanem mindenben, de mindenben, amit tanulnod kell. Azt akarom, hogy eszedbe jussak mindig, bármelyik tantárggyal foglalkozol is s így napról-napra jobban tanulj meg szeretni. Gondolkozzál csak egy kicsit azon, amit mondok s belátod, hogy mennyire tudlak mindenben tanítani.

Gyakorlod magadat az iskolában az írásban-olvasásban. Mily hasznos lesz neked az írás és olvasás később! Nem is említék egyebet, csak azt, hogy ha valamikor tán messze leszel azoktól, akiket szeretsz, mily édes lesz megírnod nekik, hogyan vagy, mi nyomja lelkedet stb. S mily jól fog esni, ha távol tiedtől, levelet kapsz tőlük s abból megtudod, mi történik otthon! Mily szomorú dolog volna, ha az emberek nem tudnának írni, olvasni! Hiszen akkor csak azt tudhatnák, ami körülöttük történik, vagy amit élőszóval mondanak el nekik. Lám, az írást-olvasást én is nagyra becsülöm: azért irattam meg a szentírásban is a legfőbb dolgokat, amelyeket cselekedtem és tanítottam. Bizony, azokat a szavakat is leirattam, amelyekkel az áldozópap a kenyeret az én testemmé és a bort az én véremmé változtatja át. Leirattam, mert azok, hogy úgy mondjam, az én végrendeletemet alkotják s e végrendeletben magamat hagytam nektek.

Becsüld meg az írás-olvasást: az egész szentírás is annak az abc-nek a betűivel van megírva, amelyeket te irsz!

Tanulsz számolni. Ugyan miért kell az embernek számolnia? Ugy-e azért, mert én mindenből sokat adok, mert nem vagyok fősvény, hanem végtelenül bőkezű. Ha csak egy kenyér, egy ruha, egy lakás volna a világon, eggyel ugyan nem lehetne számolni, mert a számoláshoz kell a kettő, a három, a száz stb. szám is. De épen, mert nemcsak egy szántóföldön engedem megérni a termést, hanem milliónyi millió s mert mindenből sokat adok, azért lehet számolni. Ahányszor megszámlálsz valamit, az én jótéteményeimet számlálod. S ha számolsz, jusson eszedbe, hogy én is számolok: számon tartok mindent. Igen, nincs elfeledve egyetlenegy pillanat sem, melyet szentségházam előtt töltesz: összeadom valamennyit, megszorozom szeretetemmel és így fizetek meg érte. Minden egyes, bármily kis imád, minden akaratod, mellyel ellenállsz a kísértésnek, minden szent gyónásod és szent áldozásod, minden jótetted be van írva Szívembe: s ha ebből kivonom bűneidet, ne félj, nem fogsz megszégyenülni, mert hozzászámítom a jóhoz, amit gondolsz, beszélsz és cselekszel, az én végtelen irtalmasságomat.

Tanulsz tán földrajzot, természetrajzot: ne feledkezzél el rólam, mikor tanulod. Gondold meg, hogy én, igen én, ki a szentségházban lakozom, alkottam azokat a hegyeket és rónákat, a patakokat, folyókat és tengereket, amelyekről tanulsz. Én tudtam kezdettől fogva azokról a bányákról, melyeket az emberek fölfedeztek s tudok másokról is, nagy kincsekről a föld mélységében, amiket még nem ismernek. Tudok róluk, mert én alkottam és senki más. Megtanulhatod ebből, mily gazdag vagyok, mert annyit tudtam teremteni és mily jó, mert mindazt a ti számotokra alkottam. S az állatokról és növényekről, melyekről tanulsz, szívesen beszéltem, mikor a földön jártam. Beszéltem az égi madarokról, melyek nem vetnek, nem aratnak, csűrökbe nem gyűjtenek, de az én mennyei Atyám gondoskodik róluk. Szóltam a liliomokról, melyek nem szőnek, nem fonnak és mennyei Atyám oly szép ruhát ad nekik, hogy Salamon minden pompájában sem volt oly gyönyörűen öltözve. Sőt annyira szeretem az állatokat, hogy szívesen veszem, ha engem báránynak, Isten Bárányának neveztek; s a növényeket is úgy kedvelem, hogy a misekelyhet is liliomalakban készítik az én kedvemért s virággal díszítik oltárait. S te megjelenhetnél őszinte szívvel előttem, ha az iskolában nem szívesen hallanál a földről, melyet én teremtettem, az állatokról és növényekről, melyeket szeretek s otthon nem tanulnál készségesen róluk?

Tanulsz már talán történelmet is az iskolában. Szó van ott királyokról, népekről, saját hazádról főképen. Ne felejtsd, hogy én vagyok a legfőbb király s mint az egyes országok királyai az ő népüket kormányoz-

zák, úgy az én kezemben van az egész világnak, a királyoknak a sorsa is. Téged egyes nagy hősök példájával oktatnak a hazaszeretetre; de soha senki jobban nem szerette hazáját, mint én. Megsírattam, mert előre tudtam, hogy elpusztul; jótéteményeimet majdnem mind honfitársaimmal gyakoroltam s mikor a jóért, amit tettem, szörnyű halálra kínoztak, akkor is a keresztfán imádkoztam az én népemért, a zsidó népért.

Menj, gyermekem, e szép hónaptól, Szentanyám hónapjától, őrangyalaim ünnepétől kezdve megint szorgalmasan és szívesen az iskolába; ne feledkezzél el ott rólam és én biztosan nem feledkezem meg rólad.

Mise a tornateremben.

Az 1907. év október hó 13-án a Soroksári-uton a népiskola tornatermében fölállított oltár keletkezését és ünnepélyes fölavatását annak idején megismertettük e lapok szíves olvasóival, most pedig bemutatjuk magát a csinos kis oltárt, amelyet Horváth E. János igazgató-tanító vett föl e lap számára. Az oltár a tágas tornaterem végén a bejárattal szemben van elhelyezve s az egész egy kereken álló állványon, mely istentisztelet után egy faburkolattal van ellátva, bárhova eltolható. Az oltártól jobbra a Mária és balra a szent Antal szobra van elhelyezve. Az oltár fölött Üdvözítőnk képe, egy 50 éves olajfestmény, innen jobbról és balról négy-négy szentkép függ, valamint két égő lámpa. Van azonkívül egy Üdvözítőnk föltámadását jelző szobor és egy Jézus születését ábrázoló jászol, mely utóbbiak megfelelő időszakokban helyeztetnek el az oltár fölé. Ami magát az oltárfölszerelést illeti, az oly gazdag, hogy bátran vetekedhetik bármely vidéki plébánia fölszerelésével. Különösen a Soroksári-uton minden szépért és nemesért oly nagy ügybuzgóságot kifejtő hölgyek versenyeznek egymással az egyházi szerelvények ajándékozásában. És ami különösen kiemelendő, hogy ezek az ajándékok nagyrészt sajátkezüleg művészileg készített tárgyak. Hogy ennek az oltárnak a fölállítására milyen nagy szükség volt, mutatja azon körülmény, hogy nagyon gyakran nemcsak a tágas tornaterem, de az előcsarnok sem képes befogadni a nagyszámmal megjelenő ájtatos közönséget. S miután az oltár mindennel föl van szerelve, a kis eklézsiá ezidén víz-, gyertya- és barkaszentelést is tartott, azonkívül karácsonykor pásztormissét és május hónapban szűz Mária tisztelére minden szombatban este 6 óraker szentbeszéddel egybekötött litániát. S itt különösen ki kell emelnünk azon támogatást, amelyben az istentiszteleteket a székesfőváros hitoktatói részesítették szíves és előzékeny közreműködésük által.

A Ferencváros nagyérdemű plébánosa, főtisztelendő Bán Sándor is tartott több ízben istentiszteletet és szentbeszédet. Az istentiszteletnek két éven át főtisztelendő Bartusz Lajos főgimnáziumi hittanár volt a vezetője, ki feledhetetlen emléket hagyott a hívőknél távozása alkalmával; jelenleg főtisztelendő Fray Jenő székesfővárosi hitoktató és polgáriskolai vallásstanár vezetni mult év óta az istentiszteletet, ki minden tekintetben méltó utódja elődjének. Végül meg kell emlékeznem mindazon mindkét

nembeli közreműködőkről, kik énekbetétük művészi előadása által nagyban emelik az istentisztelet magasztosságát. Meg kell emlékezni e lelkes mozgalom szívére-lelkére, Pataki Ferenc posta- és táviráda-főtisztjéről, kinek fáradhatatlan buzgalma az Oltáriszentség tiszteletében ezrek között terjeszti az «örvendetes hirt», miről az evangéliumok szólnak. Igazi posta- és távirádatiszta az Oltáriszentség birodalmában. A f. é. iskolaévben e hó 11-én volt az ünnepélyes «Veni Sancte», melyet főtisztelendő Fray Jenő hit-

Oltár a budapesti Soroksári-úti iskola tornatermében.

tanár mondott segédlettel, ezt pedig megelőzőleg főtisztelendő Bednárk József hitoktató tartotta az alkalmi szentbeszédet. Az istentiszteleten az iskolás gyermekek Eller Ferenc igazgató vezetése alatt és nagyszámú ájtatos közönség vett részt. Mise alatt a következő énekbetétek adattak elő:

1. *Veni Sancte Spiritus* férfinegyes, énekelték: Kerekes Bálint, Vlaszák István, Fetter Kornél és Berán Ferenc tantestületi tagok.
2. *Ave Maria* Saint-Saenstől. Énekelte Pataki Ferencné.
3. *Stella Maris* kettős, Cserényi Bélától. Énekelték: Osváth Elvira és Osváth Ida.
4. *Miatyánk* Kontor Elektől. Énekelte: Kerekes Bálint. Az ének-részeket kísérte: Cserényi Béla harmoniumon.

Röptében a nagyvilág körül.

A trónörökös az Oltáriszentség előtt. *Tengerparti jelenetek.* 1903-ban Fürstenberg herceg egyik előkelő vendégével kocsin kirándult. A község felé haladva papot vesz észre a herceg, aki éppen a Legszentebbel beteghez sietett. A herceg és magas kísérelje azonnal kiszálltak a kocsiból, letérdeltek s fogadták az eucharisztikus Úr Jézus áldását. Majd a herceg átengedte kocsiját a papnak, ő maga és vendége elfoglalta az inas helyét s elkísérték őt a beteg házához s csak ezután folytatták tovább útjukat. Még szebb eset történt a trónörökössel. F. évi február hónapban időzött a magyar trónörökös Ferenc Ferdinánd a tengerparti Brioniban. A tengerparton haladva több tengerésztiszt társaságában, szembe vele jött egy kettősfogat, amely egy papot vitt, aki egy távoli beteghez sietett a Legszentebbel. Ahogy a főherceg megpillantotta a papot, letérdelt az út szélére s imádta a királyok királyát a kenyér színében. Példáját követték a többi tengerésztisztek is.

Ezekről mondja az isteni Üdvözítő: «Aki engem megvall az emberek előtt!?»

A tirolai bérceken. Dél-Tirol több templomában Tannenbergen igen kegyeletes alapítványt tett. Az alapítvány kamatai az egyházi fehérenemű beszerzésére és annak tisztántartására fordítandók. A n-i jezsuitaatyák templomának corporaleit és kehelykendőit egy előkelő asszonyság mossa sajátkezűleg.

A magyarországi Kárpátgyesület figyelmébe. 1890—1900-ig nagyon föllendült a turistasport Tirolban, főltünően sok hegymászó kereste föl az ottani hegyeket. A tirolai vezetők írásban biztosították a brixeni és trienti püspököt, hogy vásár- és ünnepnapon szentmisét hallgatnak s csak azután indulnak a turistákkal a hegyekbe. Tisztelet és becsület ezen vallásos, lelkiismeretes és jellemes embereknek.

Első szentáldozás Londonban. F. évi május 29-én ment végbe Londonban a szent Bonifác tiszteletére emelt templomban a londoni német

kolónia gyermekeinek az első szentáldozása. Az ünnepség mély hatást tett az angolokra, mert Angolországban az első szentáldozás a lehető legegyszerűbb keretek között megy végbe. Emelte az ünnepély fényét és jelentőségét ama körülmény, hogy London lordmajorja — Sir Jon Knill — is megjelent ott teljes gálában. Nevezetes ez azon okból, mert 300 év óta ez az első eset, hogy a lordmajor egy ilyen ünnepélyen résztvevő volt.

Örökimádás a felkelő nap országában. Berlioz püspök, ki néhány évvel ezelőtt Budapesten is járt s az épülőfélben lévő Örökimádás templomát is meglátogatta, írja, hogy az 1907-iki óriási tűzvész által elpusztított templom helyébe új egyházat emelnek, melynek építése örvendetesen halad s remélik, hogy még a jelen évben átadhatják rendeltetésének. Az épülő templomról még a következőket írja Berlioz püspök: Végre két év múlva hozzá kezdhettünk templomunk ujjaépítéséhez. Leghálásabban köszönöm a kegyes adakozók jóságát, hogy ezt adományaikkal lehetővé tették. A jó szívek segítsége nélkül magunktól mit sem tehattünk volna.

A boldságos Szűznek füstös mészköveken és alaktalan romokon álló megfeketedett szobra mutatja legékeszszólván azt a veszteséget, mely missiókat 1907-ben a rettenetes tűzvész által érte, midőn egyetlen éjjelen át 13 ezer ház égett le.

Az új templom kezd már porjaiból emelkedni, a szent Szűz szobra nemsokára ismét elfoglalja méltó helyét. A hivek neki tulajdonítják azt a bőséges segítséget, mellyel a nagy szerencsétlenség után bennünket mindenfelől fölkerestek és folyton dicsérik és kérték a lourdesi szent Szület, különösen az elmúlt jubileumi évében s a kegyes Szűzanya meghallgatta könyörgésüket.

Az új székesegyház 36 méter hosszú és 10 méter széles. Tehát nem igen haladja meg egy kápolna méreteit, de mivel sem székeket, sem padokat nem helyezünk el benne, padozatát pedig egész kiterjedésében gyékénnyel fedjük be, a mi jó japánaink számára lesz annyi hely, mint egy nagyobb tágas templomban, japán szokás szerint a *tatami*-n, a gyékényen térdeinken ülve, tizenketten is elférnek két négyszög méter területen.

Az építési vállalkozó már egy meglevő kápolna mintájára építi a templomot b. e. Osuf püspök terve szerint, kinek neve biztosíték arra nézve, hogy a templom a célszerűség és a művészet szempontjainak mindenben megfelel.

Ez a hakodatei, a szeplőtelen Fogantatás tiszteletére épülő templom fényes bizonyága az élő keresztény szeretetnek és katolikus testvériségnek és továbbra is gyúpontja lesz a kath. hitterjesztés apostoli művének, s ha jövő esztendőben az ázsiai buddhizmus két és félezer évi fenállását fogja tartani, a felkelő nap országában, Japánban Buddhát, *Ázsia világosságát* az Oltáriszentség kegyelmében ragyogó Jézus Krisztus, a *világ világossága* fogja elhomályosítani.

Egyesületi élet

A Budapesti Középponti Oltár-egyesület választmányi ülései okt. 10-én, hétfőn, kezdődnek meg ismét, melyek minden hó 2-ik hétfőjén, d. u. 3 órakor lesznek megtartva.

Terjesztők ülése. A terjesztők ülései minden hó 3-ik hétfőjén d. u. 4 órakor lesznek.

Az Oltárregyesület nagyon számít a választmányi tagok és a terjesztők buzgó tevékenységére, hogy körükben ismertessék, megszerettségük az Egyesületet s minél több új tagot szerezzenek annak.

Akik óhajtanak különösen közreműködni s ezen szép műnek nemes céljaira szabadidejüket erre szentelni akarják, jelentkezzenek Üllői-út 75. szám alatt, hogy a hét folyamán tartandó munkaórákra fölvéteszenek.

Munkaórák a Budapesti Középponti Oltárregyesületben. Október 1-én, az Oltárregyesület munkaterme, a szegény templomok segélyezésére, nyitva van és pedig: *minden kedden* d. u. 1½ órától este 7-ig, a Virgo Reparatrix kongregáció számára; *minden szerdán* d. u. 2½-től 5¼-ig a Mária-gyermekek számára; *minden pénteken* d. u. 2½-től 5¼-ig, az Oltárregyesület tagjai számára; *minden szombaton* d. u. 1½-től este 7-ig, a Szent-Anna-Congregatio számára.

Ezen munkaórák alatt a Rózsafüzért hangosan imádkozzák el az Oltárregyesület és a jelenlevők szándékaira. Conferentia-beszéd is van,

melyet egy főtisztelendő úr tart; ennek hiányában, félórai olvasás.

Kérjük az új tagokat, kik e különböző munkaórákon résztvenni óhajtanak, hogy megelőzőleg jelentkezzenek fölvetéllért az Egyesület vezetőségénél, IX., Üllői-út 75. szám alatt.

A Váci Oltárregyesület tizéves jubileumát az Oltáriszentségért égő buzgalommal és lelkesedéssel ünnepelte meg gróf Csáky Károly váci püspök apostoli tevékenységétől élesztett váci eucharisztikus társadalom.

Ezelőtt két esztendővel rendezte az Oltárregyesület utolsó kiállítását, de azóta tömérdek dolgot produkááltak és teremtettek elő az áldozatos lelkek. Rengeteg sok fehérneműt hordtak össze hónapokon keresztül az egyesület elnöknőjéhez és ruhatárosnőjéhez, miket a kiállításra előkészíteni roppant nagy fáradságot okozott. De mindezt diadalmasan legyőzte a Krisztusért lángoló szeretet. Majd egy héten keresztül folytak az elrendezés munkálatai a Karolinában. Itt is bámulatos áldozatokat hoztak az egyesület tisztviselőnői és a választmány nemes tagjai.

Szeptember 2-án délelőtt 11 órakor volt a kiállítás megnyitása. A megnyitást maga a megyés Főpásztor önmagyméltósága eszközölte. Mindenki nagy érdeklődéssel várta a megnyitás óráját. Most végezvén be az egyházmegye papsága lelkigyakorlatait, annak számos tagja itt maradt

Ezenfelül ott volt a székeskáptalan majd minden tagja, a központi és szerzetes papság számos tagja, sok előkelőség, számtalan hívő s az oltáregyletek küldöttségei. Pontban 11 órakor érkezett a Karolinába a megyés Főpásztor, kit a bejáratnál az egyesület elnöksége, bent a teremben pedig az egyesület választmánya fogadott. A Főpásztor bevonulásakor a Mária-leányok és polgáriskola egyesített énekkara igen szép és kedves éneket énekelt. A Főpásztornak a teremben remek szép trónust készítettek, két oldalt pedig a Főpásztor édesanyjának s magának a Főpásztornak képeit helyezték el virágok és délszaki növények közepette. Különben a terembe vezető folyosón és magában a teremben is igen sok volt a szép zöld girland.

A köszöntő ének elhangzása után a megyés Főpásztor beszéddel nyitotta meg a kiállítást.

A Főpásztor szép megnyitó beszédére *Galcsek* György dr. apátkanonok, egyleti igazgató válaszolt.

Az egyleti igazgató beszéde után a Mária-leányok és polgáriskola énekkara hálaéneket zengett, a Főpásztor pedig a vendégeknek, választmányi tagoknak, terjesztőknöknek, jelenvolt papságnak és híveknek kiosztotta az oltáregyesületnek 1908. szept. 1-től 1910. szept. 1-ig terjedő működéséről szóló Értesítőt. Az Értesítőt nagy gondnal az igazgató állította össze s a Stephaneum nyomdában készült nagy műizléssel. Az Értesítő beszámol az egylet tisztikaráról, választmányáról, terjesztőnőiről. A köz-

ponti oltáregyesület életéről és működéséről. Az egyházmegyei szentsegimádások sorrendjéről. Az imádás rendjéről és módjáról Vácon. Az oltáregyesületről az egyházmegyében, amely rovatban igen épületes dolgok olvashatók egyes községekről. Kimutatja a központi és egyházmegyei oltáregylet bevételeit és kiadásait. Jegyzéket ad az ajándékozott ruhákról és szerekről. Ez 16 oldalt foglal el. Végül közli a vagyonszerűletet s a Főpásztornak a választmányi gyűlések alkalmával mondott öt remekszép és gyakorlati elmélkedését.

Az Értesítő kiosztása után a Főpásztor és vendégek megtekintették a gazdag kiállítást, mely az eredeti tervek szerint vasárnap, azaz 4-én estig maradt volna nyitva. Mivel azonban pénteken is, szombaton is esős volt az idő, a kiállítás terminusát még két nappal meghosszabbították. A kiállításnak sok szemlélője volt, különösen a vasárnap folyamán. Nagyban emelte a látogatók számát, hogy a Karolinában most folytak az iskolai beiratások s így minden szülő befordult a kiállítás termébe is. Maga a megyés Főpásztor is, bár jelen volt már a rendezés munkálatainál is, minden nap ellátogatott a kiállításra. Szívesen néztek ott körül a székeskáptalan, a szerzetes és világi papság tagjai is. A látogatókat a teremben hölgyek kalauzolták s hívták föl a figyelmet egy-egy remekebb darabra.

A kiállítás alkalmából számos látogatója akadt a székesegyházi kincs-

tárnak is, mint a városban állandóan berendezett nagy műértékű kiállításnak.

A kiállítás műértéke. A kiállítás műértékét számokban kifejezni szinte lehetetlen. Csak az tudja ezt igazán értékelni, aki megfontolás tárgyává teszi, hogy mennyi áldozatba kerül akár az időt, akár a türelmet, akár a műgondot, akár a pénzt tekintve csak egy karing csipkéjének a meghorgolása is. Ennyi áldozatra csakugyan egyedül a hitből származó nagy szeretet képesít! És mennyi karing, alba, palla, lavábó, purifikatórium, korporale, humerale és oltárterfő van itt! Egyik ékeesebb, mint a másik, egyik munkásabb, mint a másik. Mennyi áldozatos szeretet nagy gonddal és fáradsággal megtestesítve! A nagy terem köröskörül és a közepén elhelyezett asztalok mind ilyesmikkel vannak tele. Aztán ott a tömérdek kazula, dalmatika, pluviále, baldachinum, burza, antependium, stóla, oltárvánkos, remekebbnél-remekebb műhímzéssel egyik-másik. A hatalmas falak mind teleaggatva ilyen ruhákkal. Hátha még a sok ötvösmunkát is hozzávesszük kelyhekben, monstranciákban s egyéb szerelvényekben! Nem sokat tévedünk, ha a kiállítás értékét 500 ezer koronára becsüljük. Ez a kiállítás volt eleddig az őt között a leggazdagabb.

A kiállított ruhák és fehérneműek ünnepélyes megáldását vasárnap délelőtt 11 órakor eszközölte, szép ei-

ismerő beszéd kíséretében, Galcsék György dr. apátkanonok, oltáregyleti igazgató, a kelyheket és monstranciákat pedig kedden délelőtt kon-szekráltta Jung János püspök úr.

Mivel az oltáregylet célja az Úr Jézus Krisztus, gyakran fölkereste őt templomában a kiállítás napjai alatt az egyesület tagjai és a buzgó hívek. Pénteken, szombaton és vasárnap reggel 1/27-kor szentséges mise volt az egyesület élő és holt tagjaiért, délutánoként 6 órától pedig közös imaóra, szentbeszéd és litánia. Szombaton reggel maga a Főpásztor végezte a szentmisét. Az imaórákat és litániákat mindig az egyeleti igazgató végezte, vasárnap pedig a prédikációt is ő tartotta. Pénteken és szombaton Kolossváry Mihály, illetve Schmidt János kanonok-plébánosok prédikáltak.

A Barstaszári Oltáregyesület igazgatója, Novotny János esperes-plébános augusztus 7-én ünnepelte pappá szenteltetésének 25-ik évfordulóját. Alig van itt két esztendeje s máris 1097 tagot toborozott az Oltáregylet zászlaja alá. Bozóki plébánoskodása alatt 664 tagot gyűjtött. A keresztuti képek, a szent Antal szobra, a hordozható Mária Szive szobra, Jézus szent Szívének oltára, a tavalyi misszió az ő buzgóságát hirdetik. Szeretik is a hivei! A gyónatatószéket rendkívül szereti. Minden alkalmat kihasznál, hogy a hívekben éltesse, ápolja a gyakori szentáldozás gondolatát.

Jakabné 4 k 85 f, Mudrai Mária 2 k, Preisz Borbála 2 k 24 f, Gutteinsz Anna 6 k, Kelemen Antalné 3 k, Szász Mária 2 k, özv. Keller Károlyné 2 k, Papp Irén 1 k 20 f, Lippai János 1 k, Szolgovits Irma 2 k, Halmay Nándor 1 k, Miskó Józsefné gyűjtése: Poszłowski Mária 2 k, Weszprémy Lipótné 2 k, Kmeth Vilmosné 1 k, Borchy Istvánné 3 k, Goldschmidt Terézia 3 k, özv. Cséh Andrásné 2 k, Habrowsky Natalia 2 k, özv. Pohl Istvánné 2 k, özv. Fill Ferencné 2 k, özv. Pafkó Istvánné 1 k, Grededits Miklósné 1 k, Neimeyer Elisabeth 1 k, Házman Kornélné 4 k, Bartoloti Edéné 4 k, özv. Göttlicher Vinczéné 4 k, Keszler Ferencné 2 k, Burgmeyer János 5 k, Kertész Abáné 4 k, Felszman Mária 1 k, Pachmeyer Rozália 1 k, idős Vágó Jánosné 5 k, Dallia Antalné 2 k, Keller Jolán 1 k, Benedek Samuné 2 k, özv. Thalwieser Antalné 1 k, Litkey József 1 k, Litkey Józsefné 1 k, összesen 60 korona.

A **szent Orsolya-rendiek** nagyszombati zárdájában fennálló Mária-kongregáció Pius szakosztálya *ez évben is* küldött kézimunkát a szegény templomok számára: 18 vállkendő, 24 korporale, 25 kehelytörő, 12 kéztörő, 1 oltárterítő és 1 áldoztató kendőt.

A **kiskúnmajsi «Kath. Kör» elnöksége** tisztelettel felkéri az «Örökimádás» olvasóit, hogy amennyiben még vannak, akik az «Örökimádás» 5. számához mellékelt sorsjegyek árát nem küldték meg, szíveskedjenek október hó végéig megküldeni. Továbbá többen vannak, akik a pénz beküldésekor nem jelezték sorsjegyük számát, szíveskedjenek tehát levél-lapon mielőbb tudatni. A jó ügy érdekében nagyon kérjük kegyes pártolásukat s ha még tehetik egyesek, kérjük a nyereiménytárgy-adományoknak is okt. végéig való szíves megküldését.

A kiskúnmajsi «Katholikus Kör» tárgysorsjátékának nyereiményei:

1 nyerem.	250 K értékű kép	250 K
1	« 200 « « porcellánkészlet 12 személy részére	200 «
1	« 10 « « Katschthaler Dogmatica, 6 kötet	100 «
1	« 80 « « ingaóra	80 «
1	« 50 « « kép	50 «
10	« à 20 « « tárgy (több Szentírás, evőeszközök stb.)	200 «
50	« à 10 « « (imakönyvek, szobrok, edények stb.)	500 «
440	« à 5—1 K « «	624 «

505 nyereimény

2000 K

Reviczky Aladár C.M. munkái:

Az Oltáriszentség. Ára 50 fillér.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 16 fill.
Megjelent tótul is. Ára 16 fill.

A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.

Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára füzve 80 fill.
Kötve 120 kor.

Jöjj, oh Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Sajtó alatt.
Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 120 kor.

Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

WALSER-VARGA-féle

ÖRÖKIMÁDÁS

IMAKÖNYV

Negyedik teljes kiadás; 30 óra.

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival.

Megjelent (finom papíron) és kapható, és pedig:

1. vászonkötés, vörösvágás ... K 4.—*
2. bőrkötés, vörösvágás ... « 6.—*
3. bőrkötés, aranyvágás ... « 7.—*
4. borjubőrkötés, párnázva, arany. « 10.—*

* A könyvkötői munkák drágulása miatt az imakönyvek árát fel kellett emelni.

Megrendelhető Csanyteleken (Csongrádmegye) a Ker. Hitelszövetkezetenél.

Liguori szent Alfonz.

Üdvösség

útja

Fordította:

Varga Mihály
plébános.

Szép elmélkedéseket
tartalmaz.

Vászonkötés K 3.—

Diszes kötés « 4.—

Selyemkötés « 6.—

Ugyanez a könyv öregbetűs kiadásban
(Nagy negyedrért nagyságban) Leszállított ár!

- a) vászonkötés, vörösmetszés ... K 4.—
- b) bőrkötés ... « 5.—
- c) bőrkötés, aranymetszés ... « 6.—

Megrendelhető

VARGA MIHÁLY
plébánosnál

KISKUNMAJSA (Pestm.)

Új díszmunka.

Siessen megrendelni.

A BUDAPESTI KÖZÉPPONTI OLTÁREGYESÜLET FÉLSZÁZADOS TÖRTÉNETE

A vaskos díszmunka fényes műnyomó papíron harmadfélszáz oldalon száznál több fényes képpel illusztrálva jelent meg. Kitűnő vezérkönyv.

Ára 3 korona.